

Latvijas 54. astronomijas atklātās olimpiādes norises kārtība

1. Olimpiādes mērķi un uzdevumi:

- 1.1. veicināt padziļinātu astronomijas apguvi;
- 1.2. veicināt pētnieciskā darba prasmes;
- 1.3. izzināt jaunos talantus astronomijā un atlasīt Latvijas komandas kandidātus dalībai starptautiskajās sacensībās;
- 1.4. veicināt izglītojamo interesi par astronomiju un rosināt mērķtiecīgu profesijas izvēli.

2. Olimpiādes organizatori:

- 2.1. olimpiādi organizē un vada Latvijas astronomijas biedrība (turpmāk - LAB) sadarbībā ar Latvijas Universitātes Eksakto zinātņu un tehnoloģiju fakultātes Fizikas nodaļu (turpmāk LU EZTF FN) un Latvijas Universitātes Informācijas tehnoloģiju servisu (turpmāk – LU ITS);
- 2.2. olimpiādes interneta vietnes vietrādis ir <https://edu.lu.lv/>
- 2.3. saziņai ar olimpiādes rīcības un žūrijas komisiju izmantojama elektroniskā pasta adrese lab@lab.lv, kā arī olimpiādes interneta vietnē pieejamais forums.

3. Olimpiādes adresāts: 8. – 12. klases izglītojamie.

4. Olimpiādes norise:

- 4.1. olimpiādes uzdevumus valsts valodā izstrādā olimpiādes rīcības un žūrijas komisija, atbilstoši astronomijas olimpiādes programmai, kas ir publicēta olimpiādes interneta vietnē.

4.2. olimpiādes I posms neklātienēs kārtā notiek pārraudzītā tiešsaistes režīmā **2026. gada 14. aprīlī plkst. 15.00**, izmantojot olimpiādes tīmekļa vietni;

4.2.1. olimpiādē piedalās tikai tie dalībnieki, kas ir pieteikti olimpiādei (līdz 2026. gada 13. aprīlim). Lai pieteiktu izglītojamus dalībai olimpiādē, pedagogam ir jāreģistrējas olimpiādes sistēmā no 2026. gada 23. februāra līdz 13. aprīlim, nosūtot pedagoga reģistrācijai nepieciešamo informāciju uz e-pastu: inese.dudareva@lu.lv

4.2.2. olimpiādes I posma ilgums ir **120 minūtes**;

4.2.3. olimpiādes dalībnieku pārraudzību olimpiādes laikā nodrošina pārstāvis no pietiecēja izglītības iestādes;

4.2.4. visi dalībnieki risina vienu un to pašu uzdevumu komplektu neatkarīgi no klašu vecuma grupas;

4.2.5. dalībnieks drīkst izmantot olimpiādes laikā savu datoru un šajā gadījumā pats ir atbildīgs par datortehniku un interneta pieslēgumu;

4.2.6. dalībniekam olimpiādes laikā ir atļauts izmantot kalkulators ar trigonometriskajām funkcijām, kā arī drīkst izmantot olimpiādes organizētāju piešķirto astronomijas, fizikas, matemātikas formulu un konstanšu lapu (tā pieejama lejupielādei olimpiādes interneta vietnē), bet darbs jāveic patstāvīgi un godprātīgi;

4.2.7. olimpiādes laikā papildus olimpiādes vietnei drīkst izmantot olimpiādes uzdevumos norādītās vietnes tiešsaistē, piem., Stellarium - <https://stellarium-web.org/>, bet **nedrīkst izmantot mākslīgā intelekta rīkus** atbilžu meklēšanai.

4.2.8. olimpiādes uzdevumu izpildes laiku, atbilstoši olimpiādes nolikumam, kontrolē e-vides sistēma. Katrs dalībnieks olimpiādes uzdevumus drīkst pildīt 120 minūtes. **Visām atbildēm ir jābūt pilnībā ierakstītām un elektroniski iesniegtām līdz plkst. 18:00** (laiks katram izglītojamajam tiek noteikts individuāli);

4.2.9. I posma rezultāti tiek vērtēti visiem olimpiādes dalībniekiem kopā neatkarīgi no klašu grupas;

4.2.10. Nopietnu tehnisku problēmu, piemēram, ilgstošu elektropadeves vai interneta pieslēguma traucējumu gadījumā olimpiādes pārraudzītājs sazinās ar olimpiādes

organizētājiem pa tālr.: 29733381 un organizatori piemeklē operatīvu problēmas risinājumu.

4.2.11. I posma dalībnieku uzrādītos rezultātus analizē astronomijas olimpiādes rīcības un žūrijas komisija, kas nosaka II posma dalībnieku kopskaitu un informē dalībniekus e-pastā, kā arī publicē olimpiādes vietnē uzaicināto sarakstu ne vēlāk kā nākamajā dienā pēc I posma.

4.3. olimpiādes II posms notiek **2026. gada 18. aprīlī plkst. 10:00** klātienē

4.3.1. olimpiādes otrajā posmā dalībniekiem tiek piedāvāti 3 uzdevumi, kas prasa dalībniekiem demonstrēt gan zināšanas, gan prasmes astronomijā.

4.3.2. olimpiādes uzvarētājus nosaka pēc II posmā iegūto punktu summas, ranžējot tos neatkarīgi no klases.

5. Olimpiādes rīcības un žūrijas komisija I un II olimpiāžu posmos ir tiesīga anulēt dalībnieku rezultātus, ja netiek ievērots akadēmiskais godīgums un darbs nav veikts patstāvīgi.

6. Latvijas komandas sastāva noteikšana dalībai Starptautiskajā astronomijas un astrofizikas olimpiādē (IOAA):

6.1. Starptautiskās astronomijas olimpiādes atlases sacensības datumus izziņo olimpiādes tīmekļa vietnē ne vēlāk kā divas nedēļas pirms atlases sacensību sākuma;

6.2. Starptautiskās astronomijas olimpiādes atlases sacensībās tiek aicināti piedalīties atklātās astronomijas olimpiādes laureāti – pirmās, otrās, trešās vietas un atzinību ieguvēji neatkarīgi no klases.

6.3. pēc rīcības un žūrijas komisijas atsevišķa lēmuma var tikt pieaicināti papildus dalībnieki dalībai atlases sacensībās, ņemot vērā attiecīgā mācību gada Atklātās astronomijas olimpiādes un/vai Atklātās fizikas olimpiādes un/vai Valsts fizikas olimpiādes rezultātus, kā arī dalībniekus, kuri iepriekšējos mācību gados ir piedalījušies IOAA.

6.4. atlases sacensību dalībnieki visi pilda vienus un tos pašus uzdevumus un saņem vērtējumu, kurā dalībnieki tiek ranžēti kopīgi, neatkarīgi no klases;

6.5. piecus dalībniekus, kas uzrādījuši atlases sacensībās labākos rezultātus, iekļauj Latvijas komandas sastāvā. Ja vairāki dalībnieki ieguvuši identisku rezultātu, tad ranžējumā augstāku pozīciju iegūst tas dalībnieks, kam bijis augstāks rangs pirms atlases sacensībām (skat. 6.2. punktu). Gadījumā, ja Latvijas komandā iekļautais dalībnieks atsakās piedalīties IOAA, vieta tiek piedāvāta pēc ranga nākamajam dalībniekam.

6.6. Galīgais Latvijas komandas sastāvs starptautiskajā olimpiādē tiek noteikts ņemot vērā Valsts izglītības attīstības aģentūras nolikumu “Par Latvijas komandu dalību Baltijas, Eiropas, Starptautiskajās un Pasaules mācību priekšmetu olimpiādēs” (VIAA 2025. gada 3. oktobra rīkojums Nr. 7 – 1.1.3/77).